

NAŠA SMUČINA

ISSN: 0013-788X
MESTNA Mesečno
ODKLEPA: UPRAVNI ODBOR
ODKLEPA: UREDNIŠKI ODBOR
ODKLEPA: SLAVKO KNAPFELJ
ODKLEPA: REDAKCIJSKI ODBOR
ODKLEPA: 500 IZVODOV

15. IV. 1964

III-7

ŽIVEL 1. MAJ

organi samoupravljanja

nova shema

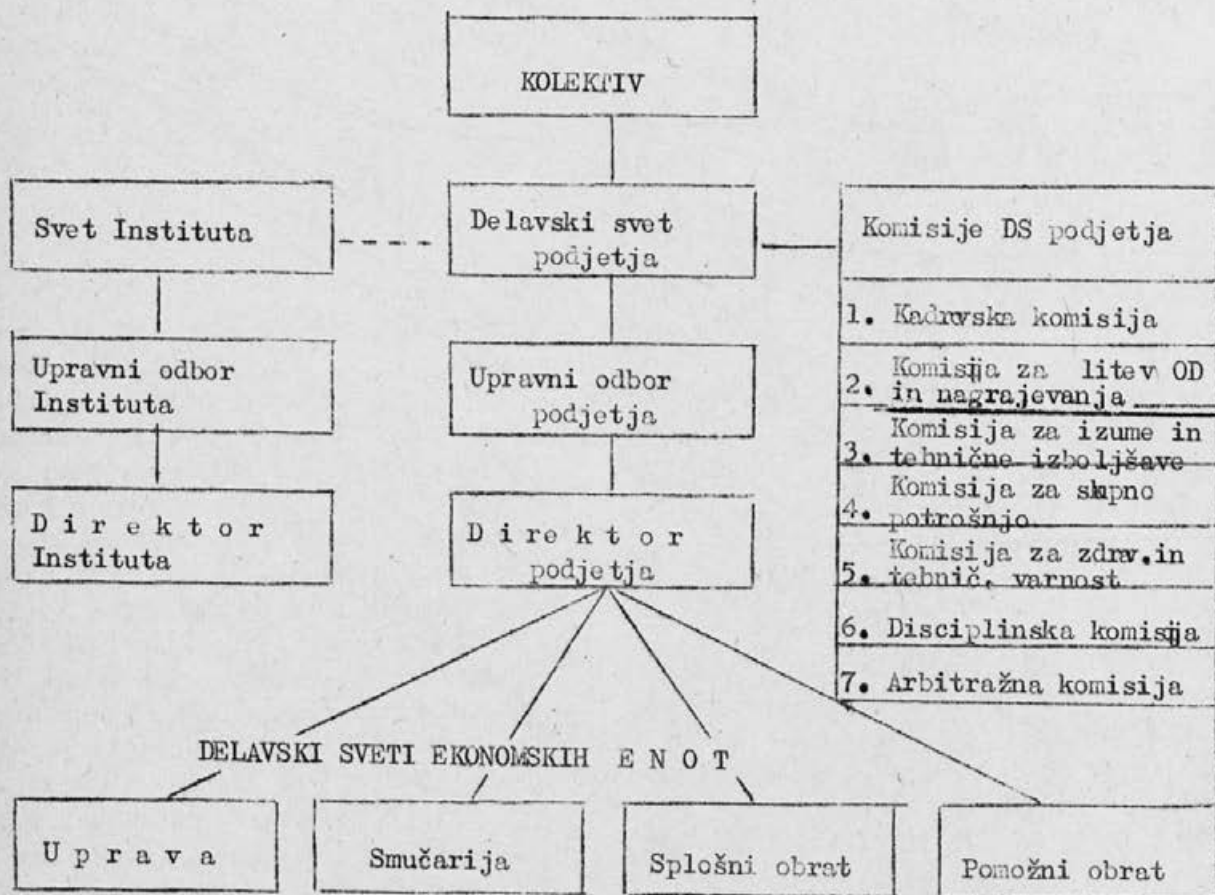
(se nadaljuje)

Komisija za izdelavo statuta je bila primorana pred začetkom izdelave statuta pretresti vprašanje ureditve organizacijske sheme organov samoupravljanja in posameznih služb v podjetju.

Na podlagi razprav po zborih kolektivov, delavskih svetov ekonomskih enot in delavskega sveta podjetja, ter na podlagi sestankov kolegija podjetja in ses-

tanki z družbeno političnimi organizacijami v podjetju se je izdelalo potrebne organizacijske oblike organov samoupravljanja in služb podjetja. Namen tega je prikazati, kako bo podjetje po sprejetju statuta imelo organizirano svoje organe upravljanja in službe.

Za danes prikaz sheme organov samoupravljanja, ki izgleda takole :

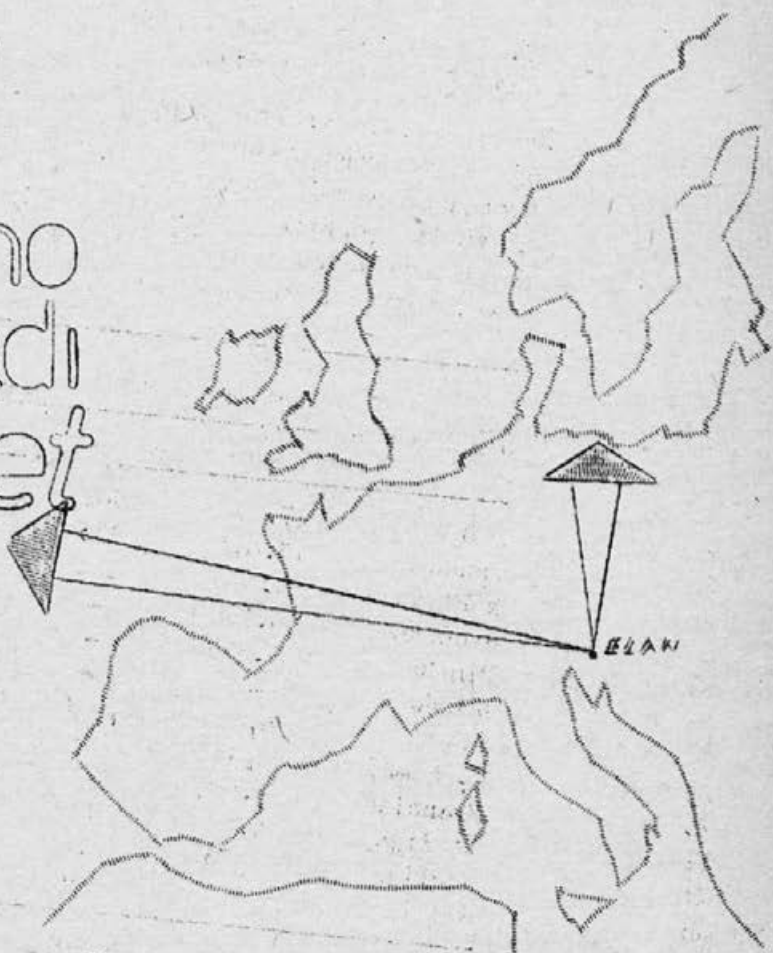

1/ Delavski sveti ekonom.enot imajo vsak za sebe Komisijo za sprejemanje in od-povedovanje delov.razmerij.Predsedniki teh komisij predstavljajo arbitražno komisijo pri DS podjetja.

2/ V ekonom.enotah se formirajo zbori kolektivov, katerih število ni predpi-sano. Posamezni zbor kolektiva naj predstavlja obračun.enoto. Zbori kolektivov izvolijo svojega predsednika in njegovega namstnika,kivodi sestanke zbora kolektiva. Predsednik zbora je avtomatsko član pristoj. DS EE.

IZVOZ!

zaostajamo zaradi kapacitet

Odločitev naše tovarne, da vloži nekaj sredstev v rekonstrukcijo, oziroma razširitev proizvodnje je lansko leto diktiralo več vzrokov.

Glavni vzrok je bila nujna odstranitev ozkih grl, ki se odražajo v pomanjkanju strojne opreme, kakor tudi v zastarelih in premalih kapacitetah obstoječih obratov.

Nadaljni vzrok za rekonstrukcijo je v tem, da obstoja predvsem na svetovnem tržišču veliko pomanjkanje smuči in ostalih športnih rekvizitov, ker se vsepovsod v zadnjem času vlaga vedno več sredstev v objekte in rekvizite, ki služijo za šport in rekreacijo.

Objektivno pa svetovna proizvodnja športnih rekvizitov zaostaja za tem razvojem zaradi zastarelih in slabo opremljenih obratov.

Tako smo v našem investicijskem elaboratu, ki smo ga predložili Jugobanki dokazovali,

da obstoje velike možnosti za povečanje izvoza smuči in drugih šport.rekvizitov in to predvsem v države s švrsto valuto. Ta plasman pa zahteva solidno reševanje proizvodnih procesov, ki nam bi omogočil, s tem vključitev v mednarodno razdelitev dela, tako po kvaliteti kakor cenah. V našem elaboratu smo predvidevali, da bi bilo možno po zaključni investiciji, t.j. v letu 1966/67 prodati cca 120.000 parov smuči, računajoč na dosežanje naše uspehe na zunanjem tržišču. Marsikdo, ki je čital ta elaborat, oz. ,ko smo o njem razpravljali, ne samo v našem kolektivu, temveč tudi z hankami, izvoznikom itd, je smatral naša predvidevanja nekoliko preoptimistična.

Vendar so že v letošnjem letu zahteve naših kupcev pokazale, da smo bili v resnici zelo skromni. V letošnjem letu smo namreč za lesene smuči dobili zahteve, oziroma okvirna naročila (in sicer že po Köln-skem sejmu meseca no-

vembra) z a s k u p n o

134.900 parov smuči

dočim so naše možnosti za katere smo se pogodbeno tudi obvezali le 87.100 parov, kar pomeni, da smo odbili 55 % vseh naročil.

Da bo ta naša trditev o povpraševanju na zunanjem tržišču še bolj podkrepljena pa moramo povedati, da nismo vzeli v obzir za sezono 1964 niti enega novega kupca iz bilo katere države, temveč so to naročila izključ-

no od naših dosedanjih kupcev.

V kolikor bi hoteli zbirati še razna naročila, ki bi jih dali novi kupci, bi se seveda že zelo, zelo približali meji ca 200.000 parov. Pri tem pa niti ne mislimo na kupce, ki so se obrnili na nas samo informacijsko, temveč smo v tej številki upoštevali le resne kupce.

Spodaj navajamo tabelo, ki naj približno prikaže naročilo iz leta 1963, ter zahtevo naših kupcev in pa možnosti za leto 1964.

D r ž a v a	Naročila 1963		Zahteve naših kupcev za 1964		Možnost in pogodbeno prevzeta obveznosti 1964
	lesene	metalne	lesene	metalne	lesene smuči
Z D A	17.630	560	30.000	700	18.000
Kanada	15.611	330	24.000		16.000
Norveška	5.550	200	8.000		4.000
Švedska	6.756	-	12.000	3.000	8.000
Finska	1.335	-	3.000		4.000
Danska	-	-	3.000		1.000
Švica	6.185	4.021	10.000	3.380	8.200
Z. Nemčija	6.551	496	28.500	1.000	13.500
Francija	3.622	50	6.000	200	5.000
Italija	6.890	100	8.000	200	7.000
Anglija	750	40	2.000	-	2.000
Belgija	-	-	400	-	400
S K U P N O	70.880	5.797	134.900	8.480	87.100

Odbili smo torej 55 % naročil !

V ilustracijo gonjim trditvam pa bi bil navedel še kratke izvlečke iz poročila o službenem potovanju v Norveško (v Oslo k firmi Gresvig) našega šefa komercialne tov. Bogataj Vinkota, ki je potoval skupaj z dr. Reicher-jem, direktorjem poslovalnice "Slovenija-les". Poročilo je bilo podano na svetu kolektiva, potovanje pa je bilo izvršeno v sredini marca letošnjega leta. Iz poročila posnamemo sledeče :

"Konkretni razgovori v zvezi z naročili smuči za leto 1964 so bili sledeči :

Količina smuči

Firma Gresvig nam je podala na sejmu v Kölnu, meseca novembra 1963 sledeče okvirno naročilo za Skandinavijo:

Norveška	8.000 parov
Švedska	12.000 parov
Finska	3.000 parov
Danska	3.000 parov
SKUPAJ	26.000 parov

Povpraševanje po smučeh v Skandinaviji pa je medtem toliko naraslo, da je kupec hotel te količine še povečati, toda naše dobavne možnosti pa so le v višini lanskoletnih količin. Domenjeno je bilo, da za Skandinavijo izdobavimo le 16.000

parov smuči, ker naše kapacitete ne dovoljujejo večjih količin. Te količine je kupec z negodovanjem porazdelil takole :

Norveška	4.000 parov
Švedska	8.000 parov
Finska	4.000 parov
SKUPAJ	16.000 parov

V Dansko bo firma Gresvig v tem letu prodajala preostale zaloge smuči leta 1963, ki jih ima na skladišču cca 1000 parov.

Za leto 1965 zahteva kupec za Skandinavijo najmanj 30.000 parov smuči. Do menjeno je, da nam bo prva paročila že dal koncem aprila tega leta na sejmu v Wiesbadenu. Tako bomo lahko pravočasno planirali proizvodnjo za leto 1965 in preskrbeli material, da ne bo običajnih izpadov v mesecu januarju in februarju.

Nujno je misliti na povečanje kapacitete za leto 1965 " .

O teh razgovorih piše dr. Saša Reicher :

" Najtežje vprašanje je bilo znižanje količin za Skandinavijo. Do našega prihoda so prodali že cca 24.000 parov smuči, v prepričanju, da bodo te količine v celoti sprejeli . "

Ker je firma Gresvig dobro povezana tudi z našim kupcem iz Kanade in USA je tov. Bogataj v svojem poročilu tudi povedal o razgovorih za izdobavo za letošnje sezono v Kanado in USA.

- okvirne potrebe za ZDA znašajo 30.000 parov smuči, medtem, ko je naša možnost le 18.000 parov smuči ,
- okvirne potrebe za Kanado pa so 24.000 parov, naša možnost pa le 16.000 parov za izdobavo v letošnjem letu - "

Iz vsega gornjega se vidi, da so možnosti za prodajo in plasman naših smuči v najbolj interesantne dežele izredno velike, da pa na žalost še zelo močno zastajamo z našimi kapacitetami, da bi vsaj delno zadovoljili samo potrebe naših dosedanjih kupcev. S tem pa bi si zagotovili, da ostanejo naši stalni odjemalci - saj gornje manjkajoče količine bodo letos morali iskati pri drugih proizvajalcih.

Na vsak način je to dokaz naše zadovoljive kvalitete, istočasno pa tudi dokaz, da se smučarski šport po svetu zelo širi, kar je posledica vsekakor izrednega tempa življenja, v katerem pa človek potrebuje primerno tedensko rekreacijo, katero v zimskem času pač pridobi na snežnih poljanah.

Ing. Osterman

" Ali veš, da bodo ves Elan zaprli? "

" Pa ja ne zaradi novogradnje? "

" Ja, ja, z novo ograjo! "

1957 do 1963

NEKATERI PODATKI O RAZVOJU NAŠEGA PODJETJA

Leto	Dosežena proizvodnja v 000 din	indeks	Povpreč. zaposleni	indeks	Proizvodnja na zaposlenega	indeks	Povprečni netto oseb.doh. na mesec	indeks	Izvoz v dolarjih	indeks
1957	480.460	100	514	100	934.700	100	13.042	100	192.000	100
1958	418.218	87	402	78	1.040.300	111	12.938	99	176.190	92
1959	472.617	98	366	71	1.291.300	138	15.912	122	268.520	140
1960	730.518	152	422	82	1.731.000	185	20.010	153	403.570	210
1961	908.616	189	437	85	2.075.212	222	24.627	189	413.200	215
1962	1.029.246	214	454	88	2.277.000	244	27.685	212	578.400	301
1963	1.470.555	306	483	94	3.045.000	326	33.925	260	846.340	441

FINANČNI sektor POROČA

Zaključni račun 1963.

Jože Lipnik

Primerjava dosežene proizvodnje z letom 1962 izgleda tako :
(v 000 din)
po dejanskih lastnih cenah

	1962	strukt.	1 9 6 3	strukt.	Indeks <u>1963</u> 1962
- lesene smuči	471.796	52,0	711.254	52,4	150,8
- metalne smuči	125.433	13,8	238.143	17,6	189,9
- plastične smuči	-	-	7.300	0,5	-
- smučarske palice	44.274	4,9	84.157	6,2	190,1
- drugi zimsko športni proizvodi	23.954	2,6	53.185	3,9	222,0
- telovadno orodje	61.117	6,8	76.048	4,6	124,4
- vodni šport	22.593	2,5	41.670	3,1	184,4
- proizvodi za športne igre	8.158	0,9	11.121	0,8	136,3
- badminton reketi	33.655	3,7	26.180	1,9	77,8
- reševalne naprave	36.327	4,0	55.964	4,1	154,0
- drugi proizvodi	29.383	3,3	16.523	1,2	56,2
- usluge	50.304	5,5	34.612	2,7	68,8
VSE S K U P A J :	907.002	100,0	1.356.157	100,0	149,5
- preračunano na prodajno vrednost	1.029.246		1.470.555		142,9

Primerjava nekaterih količinskih pokazateljev je sledeča :

	enota mere	proizvodnja v :		Indeks
		1 9 6 2	1 9 6 3	
- lesene smuči	par	62.244	82.146	132,0
- metalne smuči	"	4.439	8.184	184,3
- plastične smuči	"		155	
- dural palice	"	19.343	39.943	206,5
- sanke	kom	7.931	13.121	165,4
- hokej palice	"	10.711	16.192	151,2
- badminton reketi	"	39.787	28.378	72,4
- vodne smuči	"	5.025	1.056	21,0

Pri lesenih smučeh je opazen skok v povečanju povprečne cene proizvedenih smuči. To je že vsakoletni pojav zaradi vedno večje proizvodnje dražjih smuči oz. smuči višje kvalitetne grupe. S tem bi bilo potrebno še tujinače - ljevati, saj boljši tipi smuči v povprečju izkazujejo dosti večji finančni efekt pri prodaji, kot pa slabši ozenostavnejši tipi, na drugi strani pa je tudi afirmacija večja.

Največji porast proizvodnje v razmerju do leta 1962 je dosežen pri metalnih smučeh in dural palicah. Pri teh dveh artiklih je v povprečju dosežen tudi najboljši finančni efekt, oz. je dosežena stopnja dohodka nad povprečjem ostale proizvodnje. Škoda, je le, da so se nam pojavile reklamacije ravno pri teh dveh artiklih in nam reklamacija zmanjšuje možnosti za nadaljno večjo prodajo.

Znižanje proizvodnje badminton reketov je doseženo zaradi manjšega povpraševanja na tujem tržišču oz. bolj zandi pogojev, to je prenikih cen, ki bi jih pri prodaji v izvoz dosegli. Iz enkega vzroka je tudi močno znižana proizvodnja vodnih smuči, katerih proizvodnja je s strani rentabilitete popolnoma ne-interesantna.

Zelo pozitivno pa lahko spet ocenjujemo doseženo produktivnost, ki jo ugotavljamo na podlagi doseženega obsega proizvodnje na zaposlenega. Podatki za izračun produktivnosti so sledeči :

	1 9 6 2	1 9 6 3	Indeks
1. dosežena proizvodnja po prodajnih cenah	1,029.246 454	1,470.555 483	142,9 106,8
2. povprečno zaposleni	2.277	3.045	133,8
3. proizvodnja na zaposlenega			

Po povprečju zaposlenih je produktivnost porasla za 33,8 %, vendar pa se je zaradi velikih izvoznih obveznosti v obratih izvršilo v povprečju več nadur, kot v letu 1962. Na drugi strani pa nam prikazani odstotek povečane produktivnosti vplivajo tudi zaposleni v inštitutu, ki se je v letu 1963 osamosvojil in je 12 zaposlenih, ki so bili v razvojnem sektorju podjetja, prešlo na inštitut.

Produktivnost, ugotovljena po vloženi ureh je sledeča:

	1 9 6 2	1 9 6 3	Indeks
1. Porabljen ure	1.086	1.213	111,7
2. Povprečje proizvodnje na 1 uro	9,48	12,1	127,6

V kolikor pa zaradi primerjave z letom 1962, ko so bili zaposleni v razvojnem oddelku všteti v povprečje podjetja, upoštevamo v povprečje za leto 1963 tudi zaposlene v inštitutu, potem dobimo realno sliko o doseženi produktivnosti:

	1 9 6 2	1 9 6 3	Indeks
1. Porabljen ure	1.086	1.228	113,1
2. Proizvodnja na uro	9,48	11,97	126,3

PROIZVODNI sektor

poročča

Tadej Lazar

Sušenje lesa:

Kapaciteta sušilnica se je določila na podlagi celotnega časa obratovanja tovarne v tekočem letu. Pri tem so zajete vse delovne ure razen nedelj in praznikov. Kapaciteta je izražena v obratovalnih urah, ki predstavljajo optimalni čas, katerega je možno izkoristiti na sušenje v normalnem delovnem času, ne da bi se upoštevali izpadi zaradi opravil, remontov in ostalih objektivnih razlogov.

Kapaciteta obrat. ur znaša 7.339 = 100 %
opravljenih obrat. ur 7.078 = 97,3 %
od tega izkorišč. za sušen. 6.996 = 98,8 %
v odnosu na opravljene ure in 96,5 %
v odnosu na kapaciteto sušilnice.

V letu 1963 smo osušili sledečo količino lesa:

smreke	76.200 m ³
breze	6.006 "
hickoryja	31.378 "
jesena	2144.944 "
<u>SKUPAJ</u>	<u>2308.528 m³ lesa</u>

V primerjavi skoličino osušenega lesa v letu 1962, ko se je osušilo 1.674.560 m³ znaša povečanje za preko 43 %.

Povprečna začetna vlaga v lesu je znašala 29,9 %, končna pa 11,9 %.

Povprečna debelina osušenega lesa je bila 33,1 mm.

Povprečni čas sušenja za 1 m³ znaša 10,7 ure napram lanskemu - 13,6 ure.

Povprečni čas sušenja 1 m³ mehkega lesa znaša 6,04 ure, napram lanskemu 6,9 ure.

Povprečni čas sušenja trdega lesa pa je znašal 10,9 ure, napram lanskemu 13,08 ure.

Iz zgornjega sledi, da smo imeli v letu 1963 les z nižjim % vlage, oziroma naravno bolj osušenega, kar je pa posledica sušilnih lop, katere smo preko leta postavili.

Poraba električne energije na 1 m³ lesa se je znižala od lanskih 39,4 kW na 32,7 kW v letu 1963.

OPREMA TELOVADNIC

V letu 1963 je bilo skupno v delu 68 telovadnic. Od tega je bilo izdelanih projektov in predračunov v 37 telovadnicah. Vzdržava konzol in konstrukcij je bilo izvršeno v 28 telovadnicah. Komplet montaža je bila izvršena v 19 telovadnicah. Za 4 telovadnice smo izdelali načrte in predračune, vendar ni prišlo do realizacije istih. Poleg tega so bili montirani tudi trije večji tobogani.

VZDRŽEVANJE IN VEČJI REMONTI

Z ozirom na povečanje plana proizvodnje napram letu 1962 je bila glavna naloga vzdrževalnega oddelka delati na strojih in strojnih napravah, katere je mogoče izvesti črna.

Takoj začetkom leta se je izdelala še ena dvostajna hidravlična stiskalnica za lepljenje smuči. Vzporedno s tem, se je pričelo misliti tudi na to, kako bi pojačali postrojenje za lepljenje blokov. Ker ni bilo izgledov, da se napravijo v podjetju nove ekonomičnejše stiskalnice, se je izvršila rekonstrukcija obstoječih tako, da se je kapaciteta istih povečala za skoro enkrat. Eno od večjih del, katero je bilo napravljeno v našem vzdrževalnem obratu je bila kompletna oprema eluksirnice.

Za požarno varnostni bazen se je izdelala zapornica za vodo. Na skladišču lesa

se je postavila nova lesena lopa za frize. Zaradi pocenitve in zaradi racionalnejšega dela pri izdelavi smuči, se je v naših vzdrževalnih obratih izdelal tudi kompletni stroj za rezanje celuloznih robnikov.

Veliko pozornost je polegala remontni oddelek preko celega leta tudi na zaščito delavca na celovnem mestu in soloh za boljše ureditev in varovanje strojev.

Poleg zgoraj omenjenega smo v preteklem letu posvetili tudi večjo pozornost obstoječemu strojnemu parku, izvršili več

generalnih remontov, vplejali v proizvodnjo več novih strojev in iste fiksanje pri-trdili na temelje. Pričele so se voditi evidence o remontih, evidence o vzdrževanju elektromotorjev, skratka pristopilo se je k boljšemu in ekonomičnejšemu vzdrževanju strojnega parka.

Tudi komunalna služba je v celoti zadovoljivo opravila svoje delo. Večja dela, katera so bila izvršena s strani komunale, so bila razna dela v eluksirnici, ograja ob starem obratu, montaža zapornice, postavitve lesene lope za frize, sodelovanje pri gradnji (lope za frize), kotlarna itd., prebeljenih je bilo večina delov. prostorov in še vrste drugih manjših stvari.

izostanki do 30 dni

Zaradičasne nezmožnosti za delo (boleovanja) je podjetje izplačalo za 677 dni. . . 707.099.-- din.

Izostanki so bili zaradi :

Nasreče pri delu	3 primeri	36 dni	izplačano	39.435.-- din
Nege družinskega člana	8 primerov	26 dni	"	31.892.-- din
Spremstva družinskega člana	2 primera	2 dni	"	2.728.-- din
Ostalih boležni	85 primerov	613 dni	"	633.044.-- din

Izostanki in dajatve po oddelkih :

Delovadno orodje	9 primerov	40 dni	izplačano	39.064.-- din
Smučarija	43 primerov	273 dni	"	267.782.-- din
Kov. in sedlarska delav. in sklad. gotov. izdelkov	12 primerov	83 dni	"	77.362.-- din
Razrez, sklad. lesa in komunala	13 primerov	114 dni	"	123.87.-- din
Uprava	17 primerov	127 dni	"	162.094.-- din
Inštitut	2 primera	4 dni	"	7.379.-- din
Obrat družb. prehrane	2 primera	36 dni	"	29.544.-- din
SKUPAJ	98 primerov	677 dni	izplačano	707.099.-- din

V mesecu marcu so se nadomestila za boleznine močno dvignila. V primerjavi z lanskoletnim povprečjem presegajo za 384.792.-- din. V zadnjih dveh letih je to rekordno število obolenj v enem mesecu.

Delo sindikalne podružnice 1963 v letu

Organizacijski sestav sindikalne podružnice :

Izvršni odbor sind.podr.	5 članov
nadzorni odbor	3 člane
Odbor EE les. obrata	7 članov
Odbor EE kov.in sed.obrata	3 člane
Odbor EE uprave in vzdrž.	5 članov

Sindikalna podružnica je imela v teku poslovnega leta 7. rednih in 3. razširjene seje, 9 posvetovanj in polletno delovno konferenco. Na teh sejah, sestankih in podobno se je odvijalo v glavnem :

- v skrbi za delovnega človeka
- v skrbi za pravilno nagrajevanje delavcev po vložnem delu,
- v skrbi za družbeni standard in stanovanjsko izgradnjo,
- v splošno strokovnem vzgajanju kadrov,
- za šport, rekreacijo in oddih,
- sodelovanje pri izdelavi statuta,
- v skrbi za tesnejšo povezavo z upokojenci podjetja.

Nadalje je sindikalna organizacija sodelovala pri izbiri kandidata za volitve v upravni odbor podjetja. Sodelovala je pri izvedbi volitev v občinske, republiške in zvezne zbornice, organizirala predvolilna zborovanja v podjetju in se udeležila predvolilnega zborovanja v Ljubljani na katerem je govoril tov. Edvard Kardelj. Ob prazniku "Dneva žena" je organizirala proslavo.

Obiskala in obdarovala je bolnike.

Ob novoletni jelki je poskrbela za obdaritev naših malčkov, katerih očetje ali matere so zaposlene v našem podjetju.

Organizirala je proslavo za 1. maj v podjetju in sodelovala na krajevni proslavi v Begunjah.

Na pobudo sind. organizacije se je začelo takoj po potresu v Skopju z akcijo za pomoč prizadetim. Kolektiv je pri tej akciji sodeloval z maksimalnim razumevanjem.

Pri izdelavi statuta je sind. organizacija sodelovala pri sestavi komisije in nadalje spremljala delo komisije pri izdelavi statuta. Organizirala je tudi razpravo o osnutku statuta po svojih članih odbora in celotnega kolektiva po ekonomskih enotah.

Poleg omenjenega je sind. organizacija sodelovala pri raznih organizacijskih, reorganizacijskih vprašanjih, rekonstrukciji podjetja in pravih tovariških odnosov v podjetju.

BLAGAJNIŠKI PROMET v 1963

REKAPITULACIJA:

I. Prejemki	din 3.307.349.-
II. Izdatki	din 2.568.084.-
S A L D O	din 739.265.-

V gornjem prikazu ni zajet celotni promet campinga, kar pa se bo obravnavalo posebej v naslednji številki.

ŠE EN pogled

OLYMPIJSKE MEDALJE :

	Z	S	B	SKUPAJ
SZ	10	8	6	24
Norveška	3	6	6	15
Avstrija	4	5	3	12
Finska	3	4	3	10
Nemčija	3	3	3	9
Francija	3	4	0	7
Švedska	3	2	1	6
ZDA	1	2	3	6
Italija	0	1	3	4
Kanada	1	0	2	3
Nizozemska	1	1	0	2
V. Britanija	1	0	0	1
Sev. Koreja	0	1	0	1

Najboljši posamezniki :

Skoblikova (SZ) 4, 0, 0.
 Bojarskih (SZ) 3, 0, 0,
 Mäntyranta (Fin.) 2, 1, 0,
 Jernberg (Šved.) 2, 0, 1
 C. Goitschel (F) 1, 1, 0
 M. Goitschel (F) 1, 1, 0
 Rönnlund (Šved.) 1, 1, 0
 Kolčina (SZ) 1, 0, 1
 Johannesen (Norv) 1, 0, 1
 Stiegler (A) 1, 0, 1 itd.

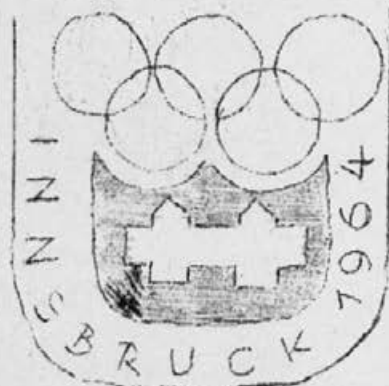
(Prva številka pomeni : zlato medaljo, druga : srebrno in tretja : bronasto medaljo)

OLYMPIJSKI ZMAGOVALCI

Smuk - moški: Zimmermann (A)
 ženske: Haas (A)

Slalom - moški: Stiegler (A)
 ženske: C. Goitschel (F)

veleslalom - moški: Bonlieu (F)
 ženske: M. Goitschel (F)

NA

5 km ženske : Bojarskih (SZ)
 10 km ženske : Bojarskih (SZ)
 15 km moški : Mäntyranta (Fin.)
 30 km moški : Mäntyranta (Fin.)
 50 km moški : Jernberg (Šved)
 Štafeta 3 x 5 km ženske: Sovjetska zveza
 Štafeta 4 x 10 km moški : Švedska

Srednja skakalnica: Kanckonen (Fin)
 Velika skakalnica: Engan (Nor)
 Biatlon : Meljanin (SZ)
 Klasična kombinacija: Knutsen (Nor)
 Dvosedežni bob : Velika Britanija
 Štirisedežni bob : Kanada

Sankanje - dvosedi : Avstrija
 enosedi - moški: Köhler (Nem)
 ženske: Enderlein (Nem)

Hitrostno drsanje

500 m moški : Mc Dermott (ZDA)
 ženske: Skoblikova (SZ)
 1000 m ženske: Skoblikova (SZ)
 1500 m moški : Antson (SZ)
 ženske: Skoblikova (SZ)
 3000 m ženske : Skoblikova (SZ)
 5000 m moški : Johannesen (Nor)
 10000 m moški Nilsson (Šved)

Umetno drsanje

moški : Schnelldorfer (Nem)
 ženske: Dijkstra (Niz)
 dvojice: Belousova- Protopopov (SZ)
 Hockey : SSSR (SZ)

Vrstni red olimpijskega turnirja v hokeju :

S k u p i n a A

1. Sovjetska zveza	7	7	0	0	54:10	14
2. Švedska	7	6	0	1	47:16	10
3. ČSSR	7	5	0	2	38:19	10
4. Kanada	7	5	0	2	32:17	10
5. Z D A	7	2	0	5	29:33	4
6. Finska	7	2	0	5	10:31	4
7. Nemčija	7	2	0	5	13:49	4
8. Švica	7	0	0	7	9:57	0

S k u p i n a B

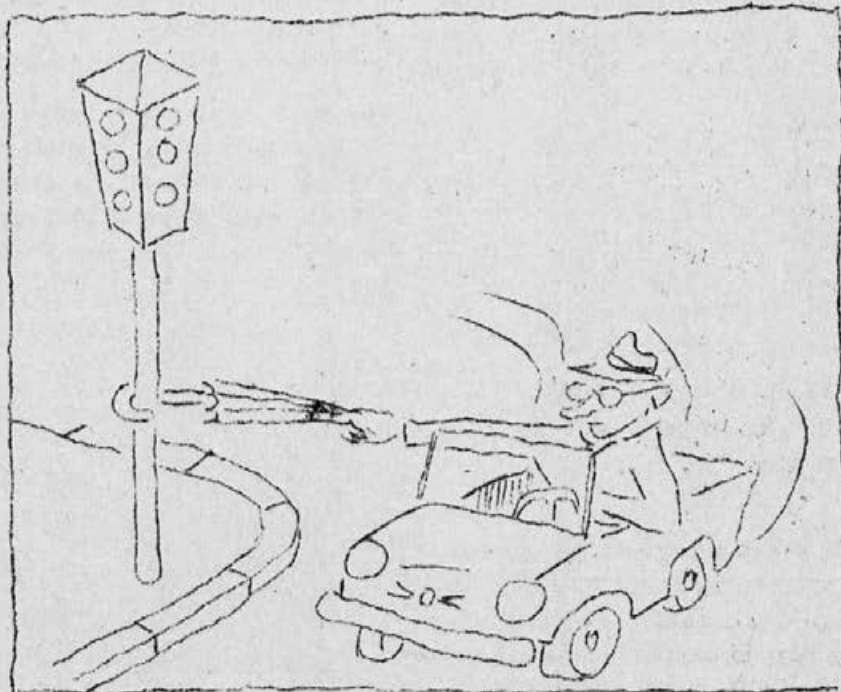
1. Poljska	7	6	0	1	40:13	12
2. Norveška	7	5	0	2	40:19	10
3. Japonska	7	4	1	2	35:31	9
4. Romunija	7	3	1	3	30:29	7
5. Avstrija	7	3	1	3	24:28	7
6. Jugoslavija	7	3	1	3	29:37	7
7. Italija	7	2	0	5	25:41	4
8. Madžarska	7	0	0	7	14:39	0

Z A H V A L A

Vsi prizadeti, ki smo bili s strani tajništva na dan 1. aprila med službenim časom pozvani v upravo, se iskreno zahvaljujemo za potegavščine .

Vse za čtig proizvodnje 1

Naapriljeni

S i g u r n a vožnja na ovinku !

V zadnji številki smo zaključili z obravnavanjem proizvodnih kapacitet smuči sosednje Avstrije, danes pa lahko bralcu posredujemo še nekaj podatkov o proizvod. smuči Zah. Nemčije.

Nemška proizvodnja smuči se je v zad. letu na svetov. trgu ponovno povzpela, kjer pa jasno zavzemajo avstrijski proizvajalci še vedno vodilno mesto. Strojkovnjaki ocenjujejo nemško proizvodnjo za sezono 1962/63 na 400.000 parov smuči, promet pa na okoli 50 milj. DM.

Mnogim tovarnam iz leta v leto uspeva povečati promet, in to povečanje je v lanskem letu (t.j. v sezoni z ugodnimi snežnimi razmerami) doseglo oca 10 %.

Zunanja trgovina Nemčije v smučeh in priboru l. 1962 uvoz 10,3 milj. DM, izvoz 11,1 milj. DM.

Naš komentar :

Vsekakor so podatki o 400.000 parih smuči previsoki in so tu vštete vse tovarne, kakor tudi vsi obrtniki, torej tudi najmanjši proizvajalci. Pretiravanje je pri Nemcih v modi, kajti pod nobenim pogojem nočejo ostati za vodilnimi Avstrijci.

NEMCI tudi

Na koncu še en zelo interesanten podatek za naše bralce, predvsem pa poznavalce proizvajalca smuči "Sohler" iz Wangena v Nemčiji.

V članku : "S kakšnimi smučmi so vozili olimpijski tekmovalci" sem navedel, da so za Nemčijo vozili tekmovalci Bartels in Wagneberger na Fischerjevih smučeh, ostali pa so vozili Kastlejeve in firme Sohler.

Poznano je bilo sicer, da Ludvig Leitner vozi Sohlerjeve smuči, danes pa še en interesanten podatek :

Ta znani tekmovalec je osvojil na olimpijskih igrah v Innsbrucku najvišji naslov v alpskem smučanju, namreč neuradno svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah.

Prvenstvo je osvojil na smučeh nemškega proizvajalca Sohlerja.

Leitner je uporabljal pri slalomu Sohlerjeve lesene smuči, v spustu in veleslalomu pa Sohlerjeve smuči modela "Blue Bird".

Ker je bilo več naših tovarišev pred dvema letoma dalj časa v Schlerjevi tovarni, isti prav dobro poznajo te proizvodnjo.

Ta, za naše razmere prav skromna tovarna se za uspeh najbrže nima samo zahvaliti svojim dobrim smučem, temveč bolj dobremu vozaču Leitnerju, kateremu je omenjena tovarna omogočila odlično "ekonomsko" kondicijo.

ing. Jože Osterman

NOVINARJI tokrat

na naših smučeh

v chamonixu

piše Silvo Matlič
RTV Ljubljana

Vtisi z desetega mednarodnega srečanja poklicnih novinarjev sveta v času od 11. III. do 15. III. v Chamonixu so še vedno sveži, kot da bi včeraj zarezali smučino na najbolj strmem pobočju Les Grands Montetsa.

Deset poklicnih novinarjev iz Jugoslavije je prišlo v Chamonix v zadnjem trenutku. Za nami so prispeli le še Čehi, ker so imeli s francoskimi vizami še več preglavic kot mi. Kljub temu, da nas na švicarsko-francoski meji še pogledali niso, ne more zbirasti mučnega vtisa zavlačevanja izdajanja potnih listov. Le težko smo dobili vize.. No pa to ne sodi v pisno kolektivno, ki izdeluje smuči. Omenil sem le toliko, ker če bi nas francoske oblasti ne pustile v Francijo, se ne bi pokazali na " vaših " smučeh .

Veleslalom progo smo imeli v višini 2500 m, dolga je bila 1400 m z višinsko razliko 300 m. Takih strmin v megli, vetru in snežinkah le nismo tako hudo vajeni. Vendar smo vsi vozili in tudi " zvozili " . Nekateri celo dobro, kot n.pr. Janez Šuster, Milan Maver in Miran Zirkelbah .

Ko sem pripeljal na cilj zadihan in utrujen, sem se zvalil na sneg in čakal, da pridem do sape. Mož, ki mi je odvezoval štartno številko je začel, ko se je sklonil nad mene, klicati najbližjim gledalcem, kot da se mi je nekaj naredilo. Ljudje so pritekli in spštovani Francoz je pozabil na " ležečega novinarja", zanimalo so ga le samo smuči, bele smuči z

novinarskimi napisi na njih. Ležanje v snegu sm podaljšal zaradi filmskih kamer in fotografskih aparatov. Vsakdo je hotel izvirno zamisel " račke na snegu " fotografirati.

Potem je sledil seveda še pogovor:

" Kje delajo te smuči ? "

-v Elanu !

"Elan " ! Ali je to Jugoslavija ?

"A !- Ljubljana - Jugoslavija ?

"Elan " Bled- Begunje, da, da Bled ...

In francoski kolega Charles Schester, doma iz Pariza je bil najbolj vnet pri fotografiranju in filmanju. Avgusta, ko bo šelna Kornate, se bo oglasil...

V soboto 14. III. smo vozili slalom. Progo je postavil znañi francoski smučar Charles Bozon. Dve prgi, vsaka z 6zdom palic in v precejšnji strmini.

Že desetič smo bili na takih mednarodnih srečanjih in še nikoli nismo imeli tako težke proge. To si je vredno zapomniti ! Tudi prinas bo podobno srečanje leta 1966. Vendar še tako vroča juha se shladi. Tudi mi smo slalom mirne duše zvozili, nekateri celo izredno lepo. Janez Šuster je bil prvi. Prav ta njegov uspeh nam je zagotovil, kot ekipi spet prvo mesto. V veleslalomu je nastopilo 153 tekmovalcev , v slalomu pa 135. V končni razvrstitvi pa smo dosegli takle uspeh :

Janez Šuster - tretji, Milan Maver-sedmi, Miran Zirkelbah - osmi, Silvo Matelič - sedemnajsti, Mišo Mejovšek - 24, Zvone Zorko - 33. itd.

giblji del

Marca so bili v osebne dohodke obračunani sledeči procenti na preseganje plana proizvodnje :

- smučarski obrat 167 %
- spl. lesni odd. 186 %
- kovinski obrat 208 %
- sedlarski odd. 151 %
- lesni obrat skupaj 168 %

- ? !

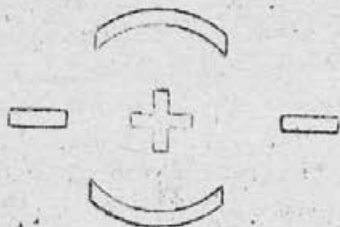
Porumenele so !

Ob zaključku desetega srečanja smo pripravili v hotelu Carlton udeležencem pravo presenečenje. Ustanovitelju in novinarju mednarodnega srečanja Gelles de la Rocqueu smo podarili enake smuči, kot smo jih imeli mi. Smuči, ki so vzbudile v Chamonixu tolikšno pozornost. Zanje se je zanimal celo minister za informacije in predvsem njegova žena. Menim, da smo se res izkazali in to predvsem zaradi vašega razumevanja.

Naj omenim le še to, da so veliko povpraševali po vaših izdelkih Čehi in Poljaki. Prihodnje leto bo XI. mednarodno srečanje novinarjev prav na Češkem.

Še nekaj besed o smučeh s "čudovitimi" napisi. Kot vse kaže, lak le ni zdržal sončne niti navadne svetlobe. Nekateri imajo levo smučko belo, desno pa rumeno, ali pa obratno, moje pa imajo belo-rumene madeže. To je sunanji videz. Drugo pa je, kako se obnesejo v snegu. Sodeč po vožnjah, tako na lepem terenu kot tudi na novem zapadlem snegu in globokih jarkih na tekmovalni progi, se niso tako sijajno obnašale, kot smo pričakovali. Sicer pa je to moje mnenje nestrokovno. Če bi se mi šlo za rezultate, bi raje vozil "na starih", seveda tudi vaših smučeh. Tako pa je bilo to tekmovanje le van v prid. Tovarno "Elan" vsaj po imenu sedaj v Chamonixu poznajo !

Najlepše se zahvaljujem za sodelovanje in želim kolektivu pri izdelovanju tako iskanih športnih pripomočkov, kot so smuči, še veliko mednarodnega uspeha.

Letni obračun

Po vseh ustanovah in organizacijah so obvezne letne bilance in poslovna poročila o delovanju za preteklo koledarsko leto. To velja tudi za nas.

Reči je treba, da je naše društvo v preteklem letu precej delalo na polju požarnovarnostne službe v podjetju. Vaje so bile sprovedene 100 %. Udeležili smo se tudi kar dveh tekmovanj in sicer okrajnega in občinskega ter zasedli 8. oz. 9. mesto, kar je lep uspeh. Lahko bi bili še boljši, če bi imeli vsi člani našega društva tisto voljo, kakor jo imajo nekateri, ki vidijo, da si bomo le z vajami pridobili to, kar je potrebno - da bomo z znanjem in hitro intervencijo kos požarom. Zavedamo se tudi, da smo čuvarji podjetja, kakor jenaša vojska čuvar naših meja.

Organizirali smo razna predavanja o prvi pomoči, predavanja s celotnim kolektivom o požarnovarnostnih napravah za omejitve požarov, razne izlete in poučitev novo sprejetih delavcev. Člani kolektiva so se že večkrat izkazali. Če pride do začetnih požarov, takoj stopijo v akcijo, ker so o gašenju poučeni. V preteklem letu je bilo 6 takih začetnih požarov. Vsi so bili s strani članov kolektiva pogašeni. S tem so obvarovali milijonsko škodo, zato jim gre vsem od strani našega društva iskrena zahvala.

Več članovkolektiva bi se lahko še priključilo v naše gasilske vrste, zlasti mladina, predvsem pa mladinke. Saj imamo plansko nalogo ustanoviti zopet žensko desetino, ker je tudi potrebna. Zato apeliramo na vse, da se seznanijo še z drugim, večjim rodjem, kar ga imamo za gašenje večjih požarov.

GASILCEV

Alojz Mikič

Delavski svet podjetja nam je zagotovil novo motorko. Stara ne odgovarja več. Logično je, da se tudi gasilske organizacije izpopolnjujejo in opremljajo.

Ne misliti, da je gasilstvo brez potrebe.

To je nadvse potrebna organizacija, čuvar družbenega premoženja. Navesti moram, da je to ena največjih organizacij po številu v naši državi.

V našem podjetju imamo še veliko težkoč, katere bomo morali odstraniti. Pridobiti si bomo morali še veliko znanja za uspešno opravljanje svojih nalog.

Delavskemu svetu, kakor vsem organizacijam, upravi podjetja, pa gre zahvala za vsestransko pomoč, katero nudijo nam - gasilcem.

Želimo, da nam še vnaprej vedno stojijo ob strani!

Z gasilskim pozdravom

V službi ljudstva - na pomoč!

Po dolgem času abstinence je bil 26. III. izvoljen nov uredniški in redakcijski odbor tovarniškega časopisa.

V prvem so :

Vicdrag Dcberlet
Slavko Knafelj
Andrej Čufer
Stanko Janša

V redakcijskem odboru pa :

Marinšek ing. Bojan
Bojan Zajc
Franc Valjavec
Marija Čemažar
Majda Jamšek
Janez Legat
Majda Berce

Glavne naloge urednika in obeh odborov so :

Urednik: zbira članke, prispevke in risbe, jih oblikuje, ureja in dopolnjuje. Organizira skupno z uredniškim odborom dobro dopisniško mrežo. Sestavlja predloge za posamezne številke pred predložitvijo v obravnavo uredniškemu odboru z vso dokumentacijo še v rokopisih. Skrbi za povezavo dela med odbori, nadalje skrbi za pravočasno izvršitev vseh pripravljanih del, kot tiskanje, dekoriranje, razmnoževanje in končno spenjanje.

Uredniški odbor: načelno določa smer glasila, skrbi za pravočasno in zadostno količino materiala za sestavo naslednjih števil. Paziti mora na proporcionalno zasedbo dejavnosti resortov, organizacij, upravnih organov, sektorjev in posameznikov v vsaki številki. Odklanjati mora slabe članke, jih mora event. dopolnjevati, reducirati ali forsirati - v kolikor to ne uspe že urednik sam. Vendar mora v vsakem primeru snov kontrolirati, ev. spreminja " krtačni odtis", ki ga predloži urednik s prilogami še v ro-

KONČNO!

novi odbori

kopisih. Revidira pravilnik tovarniškega časopisa, pomaga uredniku pri zbiranju materiala ter že pri sestavi osnutkov tekočih števil listov.

Redakcijski odbor: Kontrolirati mora matrice jezikovno in linijsko, v kolikor je urednikova kontrola in kontrola uredniškega odbora prešibka; t.j. matrice - pred tiskom, da se še lahko eventual. popravijo, dopolnijo, izločijo ipd. Seznanjen mora biti o vsej snovi še pred tiskanjem, ker moralno in politično odgovarja skupno z uredniškim odborom in urednikom za vse nepravilnosti.

S tem upamo, da bo " NAŠA SMUČINA " popolnejša in pestrejša !

Urednik

ob robu!

Vseeno ni če so " Smučino "
preimenovali v " Krivino ".
Vseeno ni, da en kopit -
en slog v njej mora bit`!

Zato " ob robu" je poskušnja
zagledala ognjeni krst !
Bodica zdrava, hudomušna
napak naj vrže iz naših vrst .

Pa vendar je rahitis dete
tako po rojstvu ugonobil
in situacijo zaplete:
Vojak že prvi se je ubil .

In drugi stopi na bojišče,
da vojski bi korajžo dal.
Kaj vruga spet tu nekdo išče ?
S tem samga sebe je zaklal.

"Al`Kranska piše se al`Kranjska ",
je Valvasor bil ras Sloven ?
Na Blokah množičnost kampanjska.
Prevod drug ne velja noben !

Smo mnenja vsi zdaj - z odbori:
"Ob robu " naj živi otrok !
Če zdravo je, pa naj karkoli
v številki vsaki bo obrok !

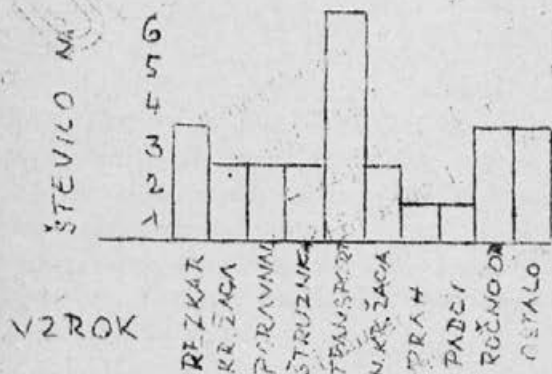
HIGIJENSKO TEHNIČNO varstvo V NAŠEM PODJETJU

Bojan Zajc

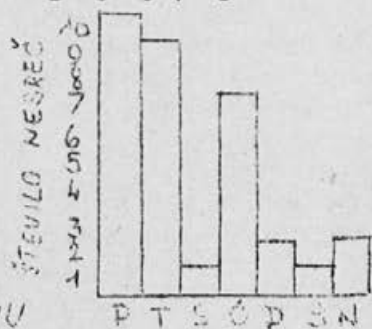
Največ nesreč je bilo v lesnem obratu in sicer 19 ali 65 % vseh nesreč v podjetju. To stanje je razumljivo, saj je tam zaposleno največ delovne sile in v tem oddelku obratujejo najbolj nevarni delovni stroji. V lesnem obratu je najbolj kritična strojna delavnica smučarskega obrata in oddelek telovadnega orodja. Da so v teh oddelkih najbolj nevarni pogoji dela je razumljivo, vendar

obratna nesreča, ki je zatevala lenskaj dni bolovanje, medtem, ko so v ostalih oddelkih gibale nesreče v sorazmerju s prejšnjimi leti.

Iz grafikona je razvidno, da najbdj nevarni stroji, kot so rezkarji, krožne žage, poravnalniki itd ne predstavljajo več delovna mesta, kjer so nesreče najpogostejše. Iz analiz se ugotavlja, da je veliko več nesreč pri manipulaciji z materiali, pri ročnih delih in na samem transportu. Iz teh podatkov lahko zaključimo, da je zaščita strojev že dosegla določen nivo, veliko premalo pa smo polegali pazljivosti na izobraževanje in poučevanje zaposlenih, ker velik odstotek nesreč pri teh delih izhaja največ zaradi tega. Novo sprejeta delovna sila se največkrat ne seznaniti z osnovnimi načeli in podatki o varnem delu in je prav zato pri teh ljudeh največji % nesreč. Poučevanje in izobraževanje zaposlenih mora postati ena največjih nalog HTV komisije v prihodnje. V preteklih letih je po številu ndzgod prednjačil ponedeljek in torek, medtem, ko je v 1962 prednjačila sobota oz. četrtek. V 1963 se je zopet dvignil po številu nesreč ponedeljek in torek. Ti podatki dajo ponovno misliti o razpravljanju o poškodbah, kjer vzroki niso v podjetju, ampak izven.

je bilo v teh dveh oddelkih več kot 1/3 vseh nesreč v podjetju. V sorazmerju pa lahko povdarimo, da konkretno v oddelku razreza lesa ni bilo nobene nesreče, čeprav so tu najbolj nevarni lesno obdelovalni stroji (krožne žage, tračne žage itd). Sorazmerno je bilo veliko nesreč v ročnih delavnicah, kar je predpisati premajhni pazljivosti zaposlenih. V kovinskem obratu so bile 4 nesreče, kar je s stališča težkih delovnih pogojev in zastarelega strojnega parka v tem obratu sorazmerno malo. V sedlarskem obratu je bila po dolgih letih ena manjša

00 ZLATO 00 stane

Prevod iz časopisa DIE WELTWOCHTE

denar

(v nadaljevanjih)

KNEISSL

Kdo je poslal Egona Zimmermanna v Južno Ameriko na poletni trening ?

Kneissl drži Karla Schranza !

Cilj na Patscherkoflu. Bil je četrtek ob 13 uri velika ura novega kralja smučarstva. Egon Zimmermann, 25, kuharja iz Lecha pri Arlbergu, zmagovalca olimpijskega smuka. Še nikdar poprej niso nobena smučarja tako slavili. Celo Toni Sailer, " črni blisk iz Kitzu ", je bil proti njemu revno veličanstvo.

vožnjo od smučišča do smučišča ?

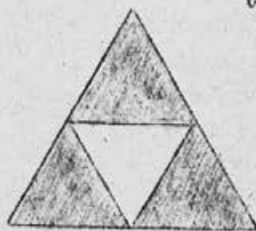
Avstrijski predsednik mu je čestital. Ministri so govorili o " zahvali domovine ". Desettisoči so ga navdušeno pozdravljali. Milijoni so prisostvovali pred televizijskimi zasloni. " Zlatemu Egonu " je bilo vše do vratu. Vedel je, da je bil to višek njegovega življenja, plačilo za strah, zlomljene noge, za težke treninge, plačilo za asketska leta odrekovanja. Sedaj mu je naposled uspelo. Toda celo v tem trenutku zmagovalca ni pozabil po možnosti čim bolj fotogenično nastaviti stotinam kamer znamko firme na svojih živordečih smučeh. Zakaj tudi kraj smučišč je naposled najemnik določene tovarne smuč. To ga je " naredila ". Zdaj pa zahteva njegove usluge.

Olimpijske igre, ki so že zdavnaj igre s smotjo, se trdovratno držijo fikcije amaterskega športa. Toda v resnici ni najti med svetovno smučarsko dito pa

tudi v večini drugih športnih zvrsti, ni ene ga samega amaterja. Biti vrhunski športnik je postala vsakodnevna in celoletna zaposlitev. Za poklic ostane le malo časa. In za trening, ki zahteva skoraj nečloveške napore telesne kondicije, ni potrebna samo disciplina. Predvsem velja veliko denarja, denarja in še enkrat denarja. Toliko, da ga lahko plača iz lastnega žepa kvečjemu Karim Aga Khan. Vsi drugi so odvisni od podpornikov.

V smučarskem športu so podporniki tovarne športnih potrebščin, predvsem tovarnarji smuč. Vzemimo primer Egona Zimmermanna: Kdo ga je poslal v Južno Ameriko na poletni trening, ki se mu mora zahvaliti za svojo izredno formo ? Kdo mu da letno na voljo 30 ali 40 parov dragih smuč ? Kdo mu plača potovanja od smučišča do smučišča, od starta do starta ? Vse to dela avstrijska smučarska firma Fischer,

ki ima v svojem " hlevu " tudi nemškega tekmovalca Wolfganga Bartelsa, ki je osvojil bronasto medaljo. Točno tako, kot je smučarska tovarna Kneissl nekoč subvencionirala Tonija Sailerja in si danes privošči Karla Schranza. Točno tako, kot francoska

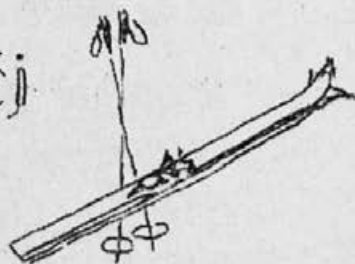
FISCHER

tovarna Rossignol v Lea Lacroixu. Amerikanec Head pa upe v Joosa Minscha.

od polena

do smučj

Podatki izvirajo iz časopisa "Leibesübungen- Leibeserziehung- I/1964 - Wien - R. Stroj

Op. urednika : Uredniški odbor je na svoji seji razmotril sporni članek pod gornjim naslovom v št. 6-III in sklenil omenjeni članek ponovno objaviti z nadaljevanjem, ki daje članu ku šele pravi vsebinski smisel.

Smuči so znatno starejše od kolesa. V muzejih v Oslu, Helsinki in Stockholmu so izložene smuči in fragmenti (odlomki) istih iz mlajše kamene in bronaste dobe. Starost teh smučj, ki so izkopane iz slojev šote in barja so ugotovili iz na deskah prilepljenih rastlin. Tudi pečinske risbe najdene ob severno norveških obalah in polotoku Rödöy iz mlajše kamene dobe predstavljajo smučarje.

Končno nam daje tudi raziskava jezikov pojasnilo o starosti smučj. Sicer pomeni germanski izraz "SKI" v začetku samo poleno, nasprotno je pa finska beseda "SUSKI" že od začetka označevala rekvizit - smučko in je skupna vsem finsko - ugrijskim jezikom, ki potekajo iz uralskih predelov in gredo v zgodovino približno 4000 let nazaj.

Skoro verjetno so smučke nastale iz potrebe po krotitvi in lovu severnih jelenov in prehoda azijske kulture na severno Ameriko.

Najznačajnejši prostor za razvoj smučanja je vsekakor bila severna in vzhodna Evropa, med katerimi so bili glavni nosilci narodi iz finsko - ugrijske grupe. Oni imajo pri smučkah ne samo isto vezavo, temveč

isto mesto za nogo ter sta bile obe smučki enako dgi, kar pa ni bil slučaj na Laponskem, Finski in Vzhodni Kareliji.

LAPLANDSKI TIP -

V fnskem nacionalnem opu ter v literaturi 16. stoletja (Olaus Magnus, Schefferus Reguard itd) se govori o laplandskem tipu smučj - o kratkih, s kožo preoblečenih (Andor) in gladkih dolgih smučeh. S prvimi - kratkimi smučmi se je drsalo na način drsanja na ledu, dočim s je na dolgih smučeh vozilo. Širše in okrogle vrste smučj so se udomačile bolj na vzhodu in pri severno ameriških Indijancih.

Tudi v alpskih predelih so bili že zelo zgodaj poznani taki snežni čevlji oziroma snežne deske (Gotthardbrettli), ne pa prave smučj.

Ko so iz potopisov v 16. stol. prišle prve vesti o ozkih deskah na katerih se lahko drsi - v srednjo Evropo ni nihče prišel na pomisel, da bi to napravo preiskusil nanaših alpskih in predalpskih terenih - čemu pravzaprav služi.

Ponekod je bil kak par smučj izložen, tako leta 1636 v Worms-u (Nemčija), še preje so pa take smučj bile prikazane študentom v Teatro anatomico v mestu Lyeden - torej v časih, ko so na Norveškem bili opremljeni s smučmi skoraj vsi poštarji.

Smučanje se je v teh krajih najpreje udomačilo v tedanji avstrijski KRANJSKI deželi in to pri kmetih na visokem platoju trčno ob sedanji avstrijsko - jugoslovanski meji.

Težko se bo moglo kdaj ugotoviti ali je smučanje v teh krajih demonstriral kak

vojak Gustafa Adolfa, ki je tedaj zašel v ta tedaj zakotni del Evrope, ali pa so to bili planinci iz severa. Vredno je dodati, da celo trupe Gustafa Adolfa niso uspeli v Srednji Evropi popularizirati smučanje, čeprav je švedski kralj imel že tedaj v svoji armiji smučarska oddeljenja in je s 4000 tako opremljenimi vojaki - smučarji prišel na Poljsko.

Čudno je slušati, da so kranjski kmeti na svojih "smuci" (sorodnost s finskim izrazom "Suski") prirejali celo tekmovanja, da pa pri tem ta šport kljub temu ni bil povzet od tedanje Donavske monarhije, da ne govorimo o drugih zemljah srednje Evrope.

Tudi, ko je plemenitaš Valvasor leta 1689 objavil svojo knjigo: "Čast vojvodine Kranjske" (Die Ehre des Herzogtums Krain) ter v isti opisal smučanje in obliko smuči, se ni nihče spomnil, da take "smuci" preiskusi na snegu, čeprav Valvasor pripoveduje: "Kranjskim kmetom na smučeh ni nobena gora tako nedostopna, strma in gosto z dravjem poraščena, da ne bi bili v stanju s pomočjo smučk spustiti se v dolino..."

Slalom je iznajden tukaj že davno prej, predno je dobil svoj naziv - ker pravi dalje Valvasor: "ker se oni (kmeti) palikom svojih spustov na smučeh ovijajo in zavijajo kot kače, če je na poti kaka zapreka, to je drevo ali kaka večja skala..."

Leta 1794 sta prednje vesti o smučanju kranjskih kmetov prenesla v svoje knjige (izdaja) prvororca za razvoj modernega telesnega odgoja Johann Ulrich Anton Vieth v svojo "Enciklopedijo telesnih vežb" in malo kasneje pionir šolske telovadbe Johann Cristoph Friedrich Guts Muths, in dodala ter opisala, da se

tam na Tirolskem tudi hodi po snegu in to v snežnih čevljih.

Zastonj je bilo tudi to priporočilo in celo, ko je leta 1845 ljubljanski časopis ponovno opisal kuriozitet smučanja kranjskih vozačev na snežnih čevljih (čin obveščanja je podoben stilu Nansena) - tudi ta pobuda ni našla odziva.

- se nadaljuje -

SRCE TEŽKEGA DELAVCA

Ruski športni medicinci so izračunali, da pri smučarskem teku preko 10 km srce tekmovalca prečrpa 35 ton krvi, kar odgovarja količini od približno dveh vagonov - cistern -.

UTRUDLJIVO GLEDANJE

Ljudem z visokim krvnim pritiskom, ki zvesto obiskujejo športne tekme oziroma so "televizijski športniki" jim dobro svetujemo, če se zamislijo nad tole časopisno vestjo lista "Stern", Hamburg: Gledalci športnih prireditev - znanstveniki Univerze ameriške zvezne države Nebraska - so menjali svoj stav, da je aktivni šport bolj utrudljiv od gledanja istega. Z elektrokardiogramom so zdravniki dokazali, da s pri dramatskih dogodkih na športnem polju puls gledalca lahko dvigne od normalnih 75 na 145 udarcev v minuti.

personalne

novice marec

STANJE DELOVNE SILE 1. 3. 1964

Podjetje

V rednem delovnem razmerju:

moških : 257
žensk : 240
skupaj : 497

V začasnem delovnem razmerju:

moških : 5
žensk : 2
skupaj : 7

vajenci : 3 moški

Inštitut

V rednem delovnem razmerju:

moških : 11
žensk : 2
skupaj : 13

Obrat družbene prehrane

V rednem delovnem razmerju:

moških : -
žensk : 7
skupaj : 7

STANJE DELOVNE SILE 31. 3. 1964.

Podjetje

V rednem delovnem razmerju:

moških : 252
žensk : 241
skupaj : 493

V začasnem delovnem razmerju:

moških : 5 vajenci: 3 moški
žensk : 2
skupaj : 7

Inštitut

V rednem delovnem razmerju:

moških : 11
žensk : 2
skupaj : 13

Obrat družbene prehrane

V rednem delovnem razmerju:

moških : -
žensk : 7
skupaj : 7

GIBNJE DELOVNE SILE

V marcu so se zaposlili :

v podjetju:

MURI Marija- delavka NK- na mizarških ročnih delih v smučarskem oddelku les. obrata,

RESMAN Katarina- delavka NK- na mizarških ročnih delih v smučarskem oddelku les. obrata.

Vsem novim članom našega kolektiva želimo mnogo uspehov in zadovoljstva pri delu !

V MARCU SO ODŠLI :

iz podjetja:

VILFAN Slavko- zaposlen na ključavničarskih delih - v JLA,

VIDIC Anton - zaposlen na strgjnem rezkanju - v JLA,

SMOLEJ Milen- zaposlen na mizarških ročnih delih - v JLA,

BERTONCELJ Marija- zaposlena ha montažnih delih - po sporazumu,

DEŽMAN Štefan- zaposlen na električarskih delih - po sporazumu,

FIŠER Janez -zaposlen na lpljenju - po sporazumu.

R O J S T V A :

Rodili so se :

OZMEC - Klobasa Emi- deček in deklica

PENE Vidi - deklica

MRAK Angelci - deček

P O R O K E :

GUTERMAN Stjepan, delavec v strojni delav. smučarskega obrata.

Č E S T I T A M O !

OBRATNA AMBULANTA!

Na podlagi sklepa Sveta za zdravstvo občinske skupščine Radovljica in sklepa delavskega sveta podjetja je dne 1. 4. 1964 začela redno obratovati obratna ambulanta v podjetju.

Obratna ambulanta bo poslovala za naše podjetje in za "SUKNO" Zapuže vse dneve, razen sobote, od 7-10 ure. Poleg tega bo od 10-14 ure za zaposlene na razpolago medicinska sestra za razne medicinske storitve in nasvete, kjer ni potrebna zdravniška prisotnost.

Zaradi koordinacije in nepotrebnega čakanja v obratni ambulanti, naj se zaposleni, ki želijo k zdravniku, javijo svojim predpostavljenim najkasneje do 7 ure zjutraj, seveda razen poškodb in težjih obolenj in po naročilu zdravnika. Osebe, ki so v bolniškem staležu, naj se ambulanti javljajo dnevno do 9 ure, za

važnejše primere in po naročilu zdravnika se pa lahko javite na pregled še nadalje v ambulanti Radovljica in to v ponedeljkih in četrčkih od 14 - 18 ure.

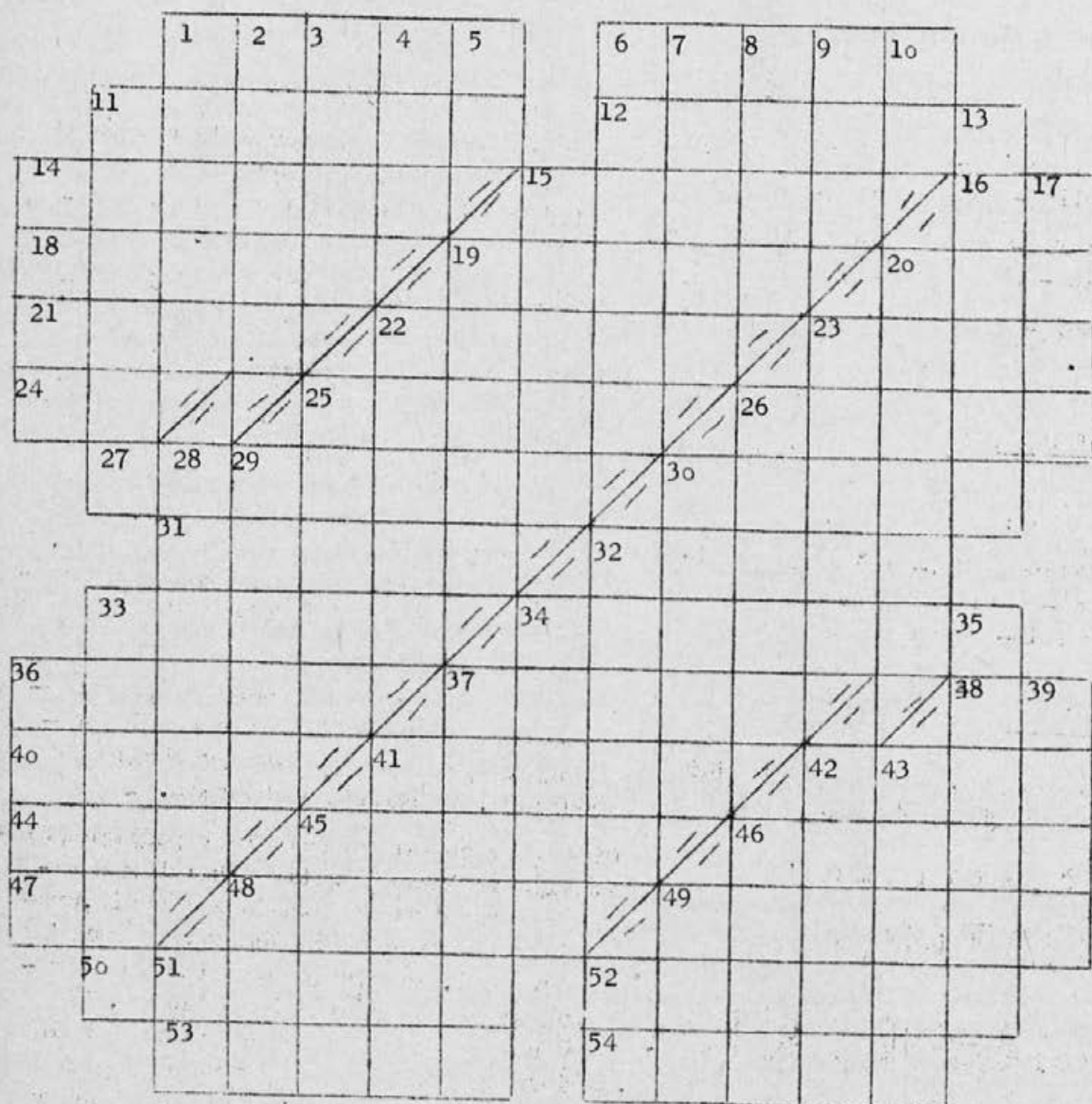
V kolikor zaposlni zbolijo doma ali iščejo nujno zdravniško pomoč na drugih ambulantah je vsakdo obvezen, dav roku 24 ur javi ustmeno, po znancih ali sorodnikih ali tudi pisмено obratni ambulanti ali neposredno vodji, kateri je dolžan, da o tem obvesti obratno ambulanto zaradi vpisa v staleži. V kolikor ni prijave v 24 urah je smatrati izostanek po Zakonu o delov. razmerjih in internih predpisih kot disciplinski prekršek in se takega bolovanja naknadno ne bo priznavalo.

Točen razpored preventivnega dela, patro-nažne in socialne službe ter raznih predavanj in posvetovalj v sklopu obratne ambulante, bo naknadno objavljen.

Otvoritev obratne ambulante v podjetju predstavlja vsekakor pozitiven korak k reševanju zdravstvenega stanja zaposlnih, urejanju zdravstvenih problemov v neposredni proizvodnji, reševanje socialne in patro-nažne službe ter ostalih problemov, ki obravnavajo problematiko zdravstvenega in socialnega stanja v kolektivu in s tem nudijo eno najhumanejših vrlin, to je skrb za zdravje delovnega človeka.

N A G R A D N A K R I Ž A N K A

VODORAVNO: 1. smučanje, 6. znanstvenik, ki se ukvarja z naravoslovno vedo, 11. vrsta orodja- tudi moško ime, 12. zaključena družba, gostje pri eni mizi, 14. blagajna, zakladnica, skriven predal, 15. ilo, 16. grška črka, 18. moderna navigacijska naprava, 19. sredstvo za letenje, 20. kratica za zelo močno razstrelivo, 21. arab. moš. ime, 22. slaven nemški pisatelj, 23. žabja noga, 24. povr.oseb. zaimek, 25. visokogor. planota v Julijcih z idealnimi smučišči, 26. amer. pevec popevk (Pat), 27. vrsta športa, 30. režiser zabavnih telev. oddaj, ki največ režira v Zagrebu in Ljubljani, 31. slov. ime za dva poletna meseca (vel. in mali ..) 32. mejna reka med Slovenijo in Hrvaško, 33. znana nem. ilustr. revija, 34. otočje v Sredozem. morju, 36. bol. hrana, 37. hrib nad Sušakom, 38. začetnici jug. elektr. t. h. , ki je živel in deloval v ZDA, 40. ribje jajčece, 41. priimek šved. film. igralke (May), 42. moš. ime, 44. šport. društvo v Celovcu, 45. prestolnica sloven. države, 46. strojilo, izvleček iz česlovine, 47. arab. žrebec, 48. propeler, vijak, 49. polotok v Aziji, 50. čnina, zame-

njava, 52. naš najboljši alpski smučar, 53. žitorodna pokrajina v SFRJ, 54. surovina za proizvodnjo zdravil.

NAVPIČNO : 1. dan v tednu, 2. obrtnik lesne stroke, 3. naklepen uboj, 4. pevski zbor, 5. prva in zad. črka abecede, 6. bajta, baraka, 7. ime romanopisca Zolaja, 8. razstrelilno orožje, tudi žen. ime, 9. skrajšano žen. ime, 10. začetnici priimka in imena slov. pisatelja (Jara gospoda), 11. žarek svetlobe, skupek las, 13. Verdijeva opera, 14. klinično zrno tajnocvetk, 15. amer. film, igralec (Cary), 17. palice za čišč. pluga, 19. grad ob vstopu v doline Drage, 20. prisklednik, zaje-davec, 22. obširno liter. delo, 23. jug. namiznoteniški reprezentant, 25. posušena

m. g.

V kratkem bo minulo dve leti, odkar je bil v "Naši smučini" prvič objavljen članek pod naslovom M G. Od tedaj so jih je zvrstilo kar lepo število! Njih namen od vsega početka je predstavljal skromen poizkus, prispevati po svoje k pestrosti in zanimivosti našega lista. Morda je poizkus kedaj bolj, včasih manj uspel, vsekakor pa mu ne gre odrekati dejstva, da nam je pokazal, kako nizčrpane so lahko teme, ki poleg strogo internih zadev podjetja, tehničnih, poušnih in poljudnih člankov, športa itd., lahko pritegnejo čitalca in ga približajo glasilu.

Petsto nas je in le malo manj je okusov, nagnjenj, karakterjev, pričakovanj in želja. Tudi najbolj perfektni tisk nikdar ne bo mogel popolnoma zadovoljiti vseh, toda ustvariti čimveč tega, kar bo toplo sprejel najširši krog čitateljev je prvenstvena naloga in seveda vsa umetnost onih, ki urejajo in izdajajo naše glasilo. Predpogoj pa je, da mi tem sodeluje širok krog kolektiva, ki naj

kokosovina, 26. umetniški ples, 28. slov. skladatelj /Slavko/, 29. ime slavne film. zvezde Garbo, 30. otok v sred. Jadranu, 32. družbeni razred, sta, 33. oglašati se po kačje, 34. skrb, 35. velika azijska država, 36. šast, ponos, 37. pošiljatelj menice, 39. utežna enota, 41. iglavec, 42. vrsta okusnega raka, 43. tuje žensko ime, 45. zaseženo, ugrabljeno blago, 46. tovarna usnjene galanterije v Domžalah, 48. žensko ime, 49. oziralni zaimek, 51. okrajšava za Zveza borcev, 52. začetnici znanega slovenskega kiparja, ki pa stalno živi v Beogradu.

Sestavila
Tatjana Kolman

pomaga s svojimi prispevki, dopisi, članki, ali vsaj v obliki sugestij, izpolniti te naloge. Mesečnik ne sme postati samemu sebi namen, pač pa naj bo prvenstveno iz-črpen poročevalec ter tolmač vsega dogajanja v kolektivu.

Prav gotovo ni nobenemu glasilu v prid, če v njem piše ozek krog ljudi, kajti obstoja nevarnost, da njihovi sestavki, vsaj navidezno sčasoma postanejo šablonski in s tem izgube na privlačnosti. Bralec namreč kajrad že po naslovu sodi, da rečimo, ne prinaša nič novega, pa čeprav je v resnici morda vsebina aktualna in zanimiva. Zato so pač v črni umetnosti potrebni vedno novi prijemi, oblike in metode.

Taka in podobna razmotrivanja so me privdla do sklepa, da z današnjo številklo zaključim serijo člankov M G in to s tem, da vam podam še rešitve nalog iz predzadnje številke :

1/ Ploščice premikamo v sledečem vrstnem redu : 4, 1, 2, 3, 6 (šest v risbi ob naslovu ni bila označena, je pa to, kakor so reševalci z lakoto že sami ugotovili dokončni pravokotnik ob desnem robu okvirja) nato 12, 11, 10, 13 in 14. Po teh premikih lahko porinemo skozi odprtine A številko 11. Spraviti iz okvirja ostale ploščice ni več težko.

2/ Jalen je umrl 76 let po Trdinovem rojstvu. Oba skupaj sta živela 98 let. Če od 98 odštejemo 76 dobimo 22, to so leta, katera sta preživela istočasno. Jalen je moral biti tedaj rojen 22 let pred Trdinovo smrtjo, to je v letu 1857.

3/ Ustrezne številke, katere vstavimo mesto črk so: za A-1, B-2, C-8, D-0, E-3, F-6, G-4 in H-5. Račun bo potem izgledal takole :

128	+	10	=	138
	+		-	
		36	:	2 = 18
164	-	8	=	156

Lep pozdrav R - r

Z A H V A L A

članom kolektiva, organizacijam in upravi,
ki so izrekli sožalje, darovali cvetje in
spremili našo drago mamo na njeni zadnji
poti

se iskreno zahvaljujemo !

Jože in Franci Cvenkelj

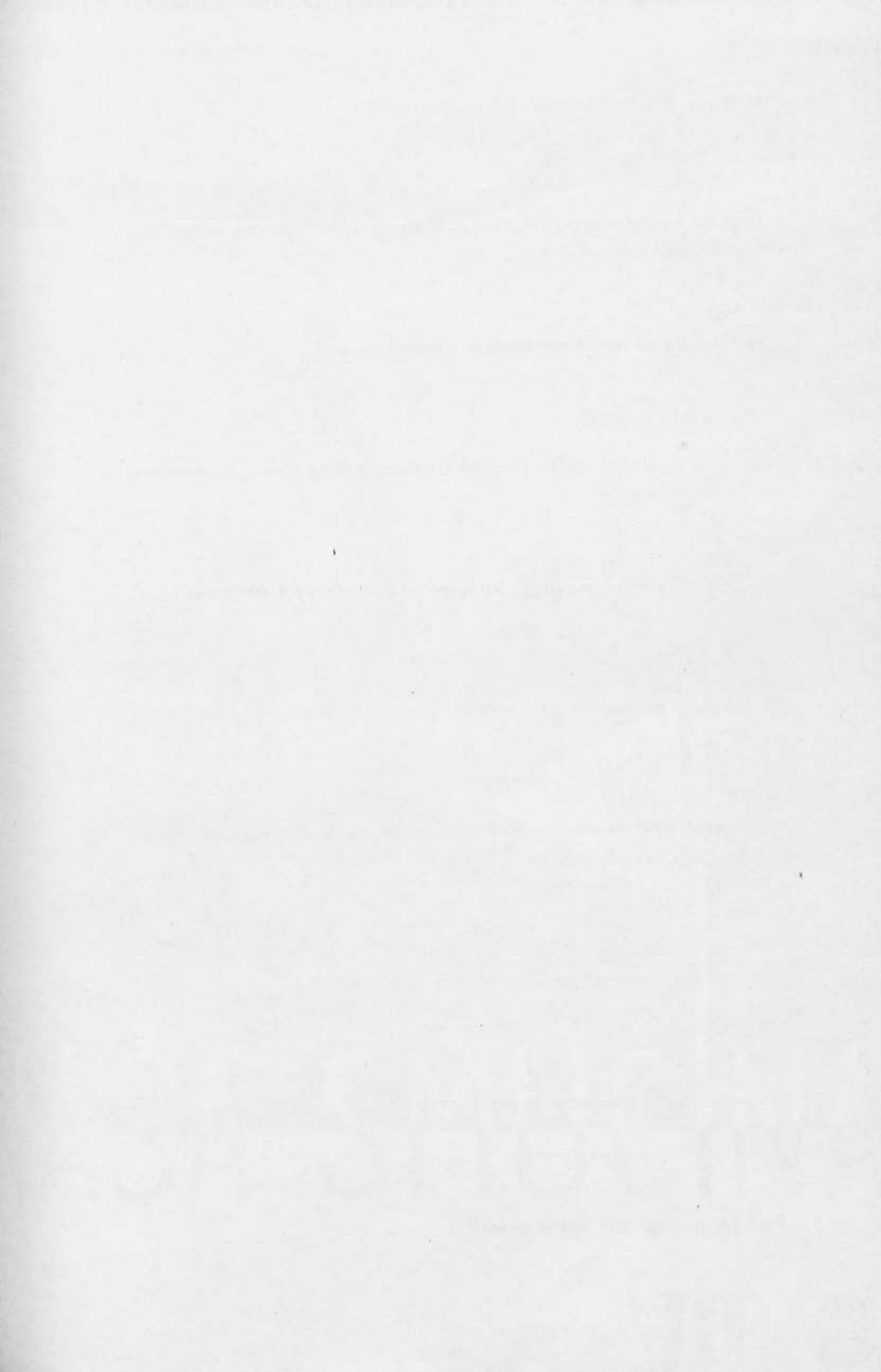
Z A H V A L A

Sindikalni podružnici tovarne, se iskreno
zahvaljujem za podarjeno cvetje ob smrti moje-
ga očeta, kakor tudi za izrečena sožalja.

Minka Kajdiž

Ob smrti JANEZA P O L D E je naš kolektiv
občutil težko izgubo največjega športnika.
Oddolžil se mu je s spremstvom na njegovi
zadnji poti, po svojih predstavnikih.

Kolektiv

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročata nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževavce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovavkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!